

AZ ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG 3405/2022. (X. 12.) AB VÉGZÉSE

alkotmányjogi panasz visszautasításáról

Az Alkotmánybíróság tanácsa alkotmányjogi panasz tárgyában meghozta a következő

v é g z é s t:

Az Alkotmánybíróság az adózás rendjéről szóló 2017. évi CL. törvény 20. § (5) bekezdés *b*) pontja „az adózóban közvetlenül vagy közvetett módon ötven százalékot meghaladó szavazati joggal nem rendelkező és” szövegrésze alaptörvény-ellenességének megállapítására és megsemmisítésére irányuló alkotmányjogi panaszt visszautasítja.

I n d o k o l á s

- [1] 1. Az indítványozó jogi képviselője (Magyar-Hajós-Dobos Ügyvédi Iroda) útján az adózás rendjéről szóló 2017. évi CL. törvény (a továbbiakban: Art.) 20. § (5) bekezdés *b*) pontja „az adózóban közvetlenül vagy közvetett módon ötven százalékot meghaladó szavazati joggal nem rendelkező és” szövegrésze ellen terjesztett elő az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 26. § (1) bekezdése szerinti alkotmányjogi panaszt 2021. augusztus 27-én, a Budapest Környéki Törvényszék útján az Alkotmánybírósághoz. Az alkotmányjogi panasz az Alkotmánybíróságra 2021. szeptember 28-án érkezett be. A panaszbeadvány a támadott törvényi rendelkezést az Alaptörvény B) cikk (1) bekezdésével, XII. cikk (1) bekezdésével, XXIV. cikk (1) bekezdésével, valamint a XXVIII. cikk (1) és (7) bekezdéseivel tartotta ellentétesnek.
- [2] 2. Az alkotmányjogi panaszról és a mellékletként csatolt dokumentumokból megállapítható, hogy az alapügy – adóügyben hozott közigazgatási határozat megtámadása – tárgyát egy az indítványozó által kérelmezett TADRI igazolás kiállításának megtagadása képezte. Az indítványozó az Art. 25. §-a alapján 2020. április 27-én TADRI igazolás kiállítása iránti kérelmet nyújtott be a NAV Pest Megyei Adó- és Vámigazgatóságához (a továbbiakban: elsőfokú hatóság). Az igazolással a kérelmező azt tanúsíthatja, hogy amennyiben cégbejegyzésre kötelezett adózó tevékenységében az Art. 25. § (1) bekezdésében felsorolt minőségben részt kíván venni, esetében nem állnak fenn az Art. 19. § (2) bekezdésében felsorolt, az adószám megállapításának megtagadásához vezető akadályok (a továbbiakban: adóregisztrációs akadályok).
- [3] 3. Az elsőfokú hatóság a 2020. május 25-én kelt, 4327645653 iktatószámú határozatával az indítványozó kérelmét elutasította. Megállapította, hogy az indítványozó az Art. 19. § (2) bekezdés *a*) pont *ac*) alpontja szerint „olyan, más adózó jelenlegi vagy volt vezető tisztségviselője, cégvezetője, tagja vagy részvényese, amely [...] adószámát az állami adó- és vámhatóság az adószám megállapítására irányuló kérelem benyújtásának napját megelőző öt éven belül a 227. § (3) bekezdésében és a 246. §-ban felsorolt okból, az ott meghatározott eljárásban jogerősen törölte,” és az indítványozónak ez a jogviszonya az Art. 19. § (2a) bekezdés *b*) pontja szerint „az adószám törlését kimondó véglegessé vált határozat meghozatalának napján vagy az azt követő bármelyik napon fennállt.” Az indítványozó ugyanis 2005. április 8-tól 2018. augusztus 17-ig egy kft. (a továbbiakban: akadályhordozó társaság) 100%-os üzletrészét tulajdonló tagja volt, ezen akadályhordozó társaság adószámát pedig az adóhatóság a 2016. április 20-án kelt és 2016. május 28-án jogerőre emelkedett határozatával törölte. Az elsőfokú hatóság ezért az indítványozó tekintetében az Art. 19. § (2) bekezdés *a*) pont *ac*) alpontja szerinti adóregisztrációs akadály fennállását állapította meg, amely kizárja a kérelmezett igazolás kiállítását.
- [4] 2.1. Az indítványozó az elsőfokú határozattal szemben fellebbezést terjesztett elő, kérve azt is, hogy a jogorvoslati kérelmet az elsőfokú hatóság kimentési kérelemként is bírálja el. [A NAV Fellebbviteli Igazgatósága (a továbbiakban: másodfokú hatóság) a 2020. július 23-án kelt, 4328950268 iktatószámú határozatával a fellebbezést elbírálta, és az elsőfokú határozatot helybenhagyta.] Az elsőfokú hatóság a 2020. augusztus 13-án kelt, 6068401947 iktatószámú határozatával a kimentési kérelmet elutasította.
- [5] 5. Az indítványozó jogi képviselője a kimentési kérelemben arra hivatkozott, hogy az indítványozó ugyan 100%-os üzletrész-tulajdonos volt az akadályhordozó társaságban, de vezető tisztségviselői státuszt ott nem töltött be.

Tagi státuszából fakadóan az indítványozó arról is csak a cégbírószági eljárás során értesült, hogy az akadályhordozó társaság nem tett eleget a beszámoló letétbe helyezési és közzétételi kötelezettségének. (Az indítványozót mint egyetlen tagot, kizárólag az a kötelezettség terhelte, hogy a beszámoló elfogadásáról döntő legfőbb szerv ülését összehívja és lebonyolítsa, ennek pedig eleget is tett 2015. július 1-jén. A beszámoló letétbe helyezése és közzététele a vezető tisztségviselő kötelezettsége lett volna.) Ezt követően az elmulasztott cselekmény pótlásáról soron kívül intézkedett, melynek következtében az akadályhordozó társaság jelenleg is működik, és érvényes adószámmal rendelkezik. Előadta azt is, hogy az adóhatóság adószám törlését eredményező eljárása úgy zajlott, hogy abban ő sem félként, sem más minőségben nem vett részt; az adószám törlését megelőző többszöri figyelmeztetéseket sem neki – mint tagnak –, hanem az akadályhordozó társaságnak címezték, amelyet a vezető tisztségviselő testesít meg, nem ő. Az indítványozó jogi képviselője azt is kifejtette, hogy az elsőfokú határozat alaptörvény-ellenes jogszabályon alapul; mert az Art. 20. § (1) bekezdése lehetőséget ad ugyan kimentési kérelem előterjesztésére, de az (5) bekezdés *b*) pontja alapján a kimentés mégis lehetetlen annak a számára, aki abban az adózóban, amelynek az adószámát törölték, közvetlenül vagy közvetett módon 50%-ot meghaladó szavazati joggal rendelkezett. Esetükben az adószám megállapításának megtagadása *quasi*-objektív szankcióvá, a kimentési kérelem benyújtásának lehetősége pedig formálissá válik.

- [6] Az elsőfokú hatóság – hivatkozva az Art. 19. § (2) bekezdés *a*) pont *ac*) alpontjára, (2a) bekezdés *b*) pontjára, valamint a 20. § (3)–(5) bekezdéseire – rámutatott, hogy a kimentési kérelemnek akkor lehet helyt adni, ha az akadályllyal érintett személy az akadályhordozó társaságban, az Art. 19. § (2a) bekezdés *b*) pontjában foglalt időszakban vagy tagi jogviszonnyal nem rendelkezett, vagy vezető tisztségviselőnek nem minősült [ezen utóbbi kimentési okot szabályozza az Art. 20. § (5) bekezdés], és bizonyítja a törvényben szereplő további feltételeket. Mivel az indítványozó az akadályhordozó társaságban az említett időszakban (az adószám törlésekor) tag volt, ezért esetében az Art. 20. § (3)–(4) bekezdései szerinti, „nem-tagokra” vonatkozó kimentési okok alapján nem lehet helyt adni a kimentési kérelemnek, egyedül az (5) bekezdés szerinti körülmények fennállását lehetett vizsgálni. Tekintettel azonban arra, hogy az indítványozó az akadályhordozó társaságban 100%-os szavazati joggal rendelkezett, ezért e bekezdés alapján sem lehetett helyt adni a kimentési kérelemnek; az Art. 20. § (5) bekezdés *b*) pontja ugyanis csak „az adózóban közvetlenül vagy közvetett módon ötven százalékot meghaladó szavazati joggal” nem rendelkezőnek engedi a javára értékelni azt, ha „minden tőle elvárható megtett az akadály bekövetkezésének elkerülésére vagy fennállásának megszüntetésére.” Az elsőfokú hatóság megjegyezte, hogy az Alkotmánybíróság még nem hozott olyan határozatot, amelyben az Art. 20. § (5) bekezdése alaptörvény-ellenességét megállapította volna, így azt nem hagyhatta figyelmen kívül az eljárása során. Hozzátette azt is, hogy az Art. hivatkozott szabályai a kimentési okokat taxatívén meghatározzák, ezért méltányosság alkalmazására a jelen eljárás keretében nincs lehetőség.
- [7] 2.2. A kimentési kérelmet elutasító elsőfokú határozattal szemben az indítványozó részletes, alkotmányossági aggályokat is megjelölő fellebbezéssel élt. A fellebbezés alapján eljáró másodfokú hatóság a 6410285205 ikta-tószámú határozatával az elsőfokú határozatot helybenhagyta.
- [8] A határozat indokolásában a másodfokú hatóság – az Art. már említett rendelkezéseire hivatkozással – megállapította, hogy az indítványozó esetében egyik törvényi kimentési ok sem áll fenn, így az elsőfokú hatóság jogszerűen utasította el a kimentési kérelmet. A másodfokú hatóság abban is egyetértett az elsőfokú hatósággal, hogy nem hozott még az Alkotmánybíróság olyan tartalmú határozatot, amely alapján az Art. 20. § (5) bekezdésének alkalmazásától el lehetett volna tekinteni. Megerősítette továbbá, hogy az indítványozónak az akadály fennállásának megszüntetésére irányuló, elvárható magatartása nem volt vizsgálható, az Art. 20. § (3)–(5) bekezdéseiben szereplő további konjunktív feltételek fennállásának hiányában. A másodfokú hatóság azt is megjegyezte, hogy a kimentési kérelem elbírálása ugyan összefügg az adószám megállapítására irányuló adóregisztrációs eljárással, azonban ezek külön adóhatósági eljárások, ezért a most vizsgált elsőfokú határozat nem jelenti automatikusan az adószám megállapításának megtagadását is.
- [9] 2.3. Az indítványozó a másodfokú határozatot keresettel támadta meg a bíróságon, azonban a Budapest Környéki Törvényszék a 2021. május 17-én kelt, 1.K.703.551/2020/11. számú ítéletével a keresetet elutasította. A másodfokú hatóság határozatának jogszerűségét felülvizsgálva a bíróság megerősítette, hogy az adóhatóság helytállóan állapította meg azt, hogy az indítványozó 2005. április 8-tól 2018. augusztus 17-ig az akadályhordozó társaság egyedüli tagja volt. Helyes volt annak a megállapítása is, hogy e társaság adószámát a 2016. május 28-án jogerőssé vált határozattal törölték. E tényekre tekintettel az indítványozó kimentési kérelemének

az Art. 20. § (3) és (4) bekezdései alapján nem lehetett helyt adni (az indítványozó korábban fennállt tagsági jogviszonya miatt), és nem lehetett alkalmazni az Art. 20. § (5) bekezdése szerinti kimentési lehetőséget sem (mivel az indítványozó egyedüli tag volt az akadályhordozó társaságban). Ezért az indítványozó kimentési kérelmét jogszerűen utasította el az adóhatóság.

- [10] A bíróság kitért rá, hogy elutasította az indítványozónak az Alkotmánybíróság megkeresésére irányuló indítványát, mert a 3111/2015. (VI. 23.) AB határozatban foglaltak szerint nem vezethető le az Alaptörvényből az, hogy a vállalkozóvá válás korlátozásának bizonyos formája, mértéke, vagy a vállalkozóvá válás valamely feltétele az M) cikk (1) bekezdésébe ütköző volna. E rendelkezésből csak annyi következik, hogy az Alaptörvényben szereplő alkotmányos értékekre figyelemmel az állam köteles a vállalkozás szabadságát biztosító intézményrendszert létrehozni és fenntartani. A jelen ügyben alkalmazandó szabályok e kritériumnak megfelelnek. A bíróság azt is kimondta, hogy az indítványozó által hivatkozott 16/2018. (X. 8.) AB határozatban (a továbbiakban: Abh.) foglalt helyzettel a jelen helyzet nem analóg. (Ott az eltiltást olyan személyekkel szemben alkalmazták, akik a kényszertörlesztési eljárás ideje alatt a vállalkozásban már nem vettek részt, tehát az eljárásra semmilyen ráhatásuk nem volt, míg jelen esetben az indítványozó az akadályhordozó társaság 100%-os üzletrészét tulajdonló tagja volt, a társaság vezető tisztségviselője pedig az indítványozó házastársa volt.) A bíróság megismételte, hogy bár az indítványozó, amikor értesült az adószám törlésére irányuló eljárásról, intézkedett a beszámoló közzététele iránt; azonban e közreműködő magatartása ellenére sem lehetett helyt adni a kimentési kérelemnek, mivel az Art. idézett rendelkezései alapján ahhoz azt is vizsgálni kell, hogy az indítványozó vezető tisztségviselői vagy tagi jogviszonnal rendelkezett-e, az indítványozó pedig egyedüli tag volt az akadályhordozó társaságban. Egyetértett a bíróság az adóhatósággal abban is, hogy a kimentési kérelem elbírálása összefügg az adószám megállapítására irányuló adóregisztrációs eljárással, de az külön adóhatósági eljárásnak minősül, amelyben külön jogorvoslat előterjesztésének van helye. Mivel a felülvizsgálni kért határozat nem volt jogszabálysértő, a bíróság a keresetet elutasította.
- [11] 3. Az indítványozó az ügyében alkalmazott Art. 20. § (5) bekezdés *b)* pontja „az adózóban közvetlenül vagy közvetett módon ötven százalékot meghaladó szavazati joggal nem rendelkezett és” szövegrésze ellen az Abtv. 26. § (1) bekezdése szerinti alkotmányjogi panaszt terjesztett elő az Alkotmánybírósághoz, és kérte e szövegrész alaptörvény-ellenességének megállapítását és megsemmisítését. Az Alaptörvény sérülni vélt rendelkezéseiként a B) cikk (1) bekezdését, a XII. cikk (1) bekezdését, a XXIV. cikk (1) bekezdését, valamint a XXVIII. cikk (1) és (7) bekezdéseit jelölte meg. Nyilatkozott róla, hogy a jogorvoslati lehetőségeket kimerítette, és az alkotmányjogi panasz benyújtására nyitva álló határidőt betartotta. Érintettsége alátámasztására az indítványozó arra hivatkozott, hogy a megelőző eljárásban ügyfélként, a közigazgatási perben peres félként vett részt. (Utalt arra is, hogy jogi személy tagjaként és vezető tisztségviselőjeként adóköteles gazdasági tevékenységet kíván folytatni, önálló bírósági végrehajtói irodát kíván alapítani és vezetni, amelyre a korlátozott felelősségű társaság szabályait kell alkalmazni.) Kifejtette, hogy a támadott törvényhelyet a bíróság alkalmazta, és az abban foglaltakra tekintettel minősítette sikertelenné a kimentési kérelmet.
- [12] Az Art. vonatkozó szabályait idézve az indítványozó – megismételve a korábbi álláspontját – kifejtette, hogy a beszámoló közzétételének kötelezettsége az adózót terheli, és mivel a gazdasági társaságok (mint önálló entitások) nem azonosíthatók a tagjaikkal, képviselőjük a vezető tisztségviselő feladata. Hivatkozva a Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény rendelkezéseire, az indítványozó előadta, hogy a gazdasági társaság legfőbb szervének feladata a beszámoló jóváhagyása, a törvényes képviselőt viszont a vezető tisztségviselő látja el. Az indítványozó a 2014. évre vonatkozó beszámolót az akadályhordozó társaságban elfogadta, így a saját kötelezettségének jegyzőkönyvvel is igazoltan eleget tett, a beszámoló közzétételére azonban ennek ellenére nem került sor. Ez a mulasztás a vezető tisztségviselőt terheli. A beszámoló közzétételére vonatkozó felhívások a társaságnak szóltak, nem a tagnak, és az adószám törléséről szóló határozatot is a társaság kapta. Az indítványozó az adóhatósági eljárásról nem értesült, abban nem vett részt.
- [13] 3.1. E körülmények miatt az indítványozó szerint rá az Art. támadott szabálya alapján objektív szankciót alkalmaztak, érdemi kimentési lehetőség biztosítása nélkül, ami sérti a jogbiztonság követelményét és a vállalkozás szabadságát.
- [14] Az Art. támadott szabálya attól függetlenül sújtja adóregisztrációs akadállyal az ott szabályozott érintetti kört – az 50%-nál nagyobb szavazati joggal rendelkezőket –, hogy vonatkozásukban a felróhatóságot vizsgálat tárgyává tenné. Az ott szabályozott jogkövetkezmény alapja csak annyi, hogy az érintett személy tagi részesedése

meghaladta az 50%-ot. Ehhez a támadott szabályozás a felelősség megdönthetetlen vélelmét kapcsolja. Az alkotmányjogi panasz hivatkozott a 60/2009. (V. 28.) AB határozatra, amelyben az Alkotmánybíróság az objektív felelősségi konstrukciót a jogbiztonság követelményével összefüggésben vizsgálta, és úgy vélte, hogy az ott felállított kritériumrendszernek a támadott szabályozás nem felel meg. Utalt rá, hogy az adóregisztrációs akadály öt éves időtartamig áll fen, és hatását tekintve megfeleltethető a cégjogi eltiltásnak. Ez utóbbi jogintézményről pedig az Abh. és a 3111/2015. (VI. 23.) AB határozat is kimondta, hogy alkotmányosan csak olyan személyekkel szemben lehet alkalmazni, akiknek a magatartása vagy mulasztása okozati összefüggésben áll a törvénysértő állapot kialakulásával. Márpedig a jelen esetben az indítványozó szerint nincs olyan aktív vagy passzív magatartást előíró jogszabály, amelyet ő megszegett volna, így az objektív, személy elleni szankció alkalmazásának feltételei sem állnak fenn. Ennek ellenére, mivel ő 50%-ot meghaladó szavazati joggal rendelkezett az akadályhordozó társaságban, a támadott szabály alapján nincs lehetősége megdönteni a felelősségéről szóló törvény vélelmét, nincs lehetősége kimentenie magát egy olyan mulasztás alól, amelyet nem ő követett el. A támadott szabályozás ezért sérti az Alaptörvény B) cikk (1) bekezdéséből fakadó jogbiztonság követelményét és a XII. cikk (1) bekezdése szerinti vállalkozáshoz való jogot.

- [15] 3.2. Az indítványozó szerint a támadott szabályozás sérti az Alaptörvény XXVIII. cikk (7) bekezdésében garantált jogorvoslathoz való jogot is. Ugyan az adóigazgatási rendtartásról szóló 2017. évi CLI. törvény (a továbbiakban: Air.) biztosítja az elsőfokú adóhatósági döntésekkel szembeni fellebbezés, valamint a másodfokú határozattal szemben a közigazgatási per indításának lehetőségét, de az Art. 20. § (5) bekezdés *b)* pontja a kimentési kérelem vonatkozásában ezt formálissá teszi az 50%-ot meghaladó szavazati joggal rendelkező tagok esetében.
- [16] 3.3. Végezetül az indítványozó a támadott szabályozás Alaptörvény XXIV. cikk (1) bekezdésébe és XXVIII. cikk (1) bekezdésébe ütközését is állította. E körben ismételten utalt rá, hogy az akadályhordozó társaság 2014. évi beszámolója közzétételének elmulasztása miatti adószám törlésére irányuló eljárásban semmilyen minőségben nem vett részt, az a társasággal szemben folyt, és a kényszertörlési eljárásról is tagi minőségében szerzett tudomást. Ennek ellenére az adóregisztrációs akadály öt éves időtartamra őt is sújtotta. Ezt a helyzetet ahhoz hasonlónak tartotta, mint amit az Alkotmánybíróság az Abh.-ban vizsgált, ahol a kényszertörlési eljárásban nem vizsgálták a korábbi vezető tisztségviselők közrehatását, ők az eljárásban nem is vettek részt, ám az eltiltás őket mégis érintette. Az indítványozó ennek kapcsán alaptalannak nevezte a bíróság azon álláspontját, hogy az ezen Abh.-ban vizsgált eset ne volna analóg az ő esetével.
- [17] 3.4. Az ügyben a pénzügyminiszter beadvánnyal fordult az Alkotmánybírósághoz, amelyben – az Abtv. 57. § (1b) bekezdése alapján – kifejtette az álláspontját.
- [18] 4. Az Abtv. 56. § (1) bekezdése előírja, hogy az alkotmányjogi panasz érdemi elbírálása előtt dönteni kell annak befogadásáról. Az alkotmányjogi panasz befogadásáról az Alkotmánybíróság az Abtv. 56. § (1) bekezdése alapján – figyelemmel az Abtv. 47. § (1) bekezdésére, 50. § (1) bekezdésére, valamint az Alkotmánybíróság Ügyrendjének 5. § (1) és (2) bekezdéseire – tanácsban eljárva dönt. A panaszt akkor lehet befogadni, ha az megfelel a törvényben előírt formai és tartalmi követelményeknek, különösen az Abtv. 26–27. és 29–31. §-aiban foglalt feltételeknek. Ezekon kívül az Abtv. 52. § (1) bekezdése értelmében az indítványnak határozott kérelmet kell tartalmaznia. A kérelem akkor határozott, ha megfelel az Abtv. 52. § (1b) bekezdés *a)–f)* pontjaiban foglalt kritériumoknak.
- [19] Jelen esetben a panasz nem felel meg ezeknek a követelményeknek, az alábbiak miatt.
- [20] Az indítványozó a Budapest Környéki Törvényszék 1.K.703.551/2020/11. számú ítélete átvételének időpontjához képest az Abtv. 30. § (1) bekezdésében meghatározott hatvan napos határidőben nyújtotta be az alkotmányjogi panaszt. Az indítványozó alkotmányjogi panasz benyújtására jogosultsággal rendelkezik, érintettsége – mivel felperesként ő támadta meg a másodfokú határozatot bíróság előtt – fennáll, a rendelkezésére álló jogorvoslati lehetőséget kimerítette. Az indítványozó az alkotmányjogi panaszban az Alaptörvényben biztosított jogainak sérelmére hivatkozott, megjelölve az Alaptörvény XII. cikk (1) bekezdését, XXIV. cikk (1) bekezdését, valamint a XXVIII. cikk (1) és (7) bekezdéseit.
- [21] Az Abtv. 26. § (1) bekezdés *a)* pontja, és ezzel összhangban az Abtv. 52. § (1b) bekezdés *b)* pontja úgy rendelkezik, hogy alkotmányjogi panasz kezdeményezésére olyan esetben van lehetőség, amikor az ügyben folytatott

bírósági eljárásban alaptörvény-ellenes jogszabály alkalmazása folytán az indítványozó Alaptörvényben biztosított jogának sérelme következett be – vagyis alkotmányjogi panaszt Alaptörvényben biztosított jog sérelmére lehet alapítani. Az indítványozó az Alaptörvény sérülni vélt rendelkezéseként megjelölte a B) cikk (1) bekezdését is. Az Alkotmánybíróság következetes gyakorlata értelmében e rendelkezés nem tartalmaz Alaptörvényben biztosított jogot, így a B) cikk (1) bekezdése vélt sérelmére – a visszaható hatályú jogalkotás és a kellő felkészülési idő hiánya eseteit kivéve – alkotmányjogi panasz nem alapítható {3062/2012. (VII. 26.) AB határozat, Indokolás [171]; 3101/2015. (V. 26.) AB határozat, Indokolás [26]; 3242/2016. (XI. 18.) AB végzés, Indokolás [12]}. Ebből következően az alkotmányjogi panasz ezen részében nem felel meg a befogadhatóság Abtv. 52. § (1b) bekezdés b) pontjában foglalt törvényi követelményének.

- [22] Megállapítható volt, hogy az indítvány a határozottság Abtv. 52. § (1b) bekezdésében alább felsorolt követelményeinek eleget tesz: a) tartalmazza a törvényi rendelkezést, amely megállapítja az Alkotmánybíróság hatáskörét az indítvány elbírálására, továbbá azt, amely az indítványozó indítványozói jogosultságát megalapozza [Abtv. 26. § (1) bekezdése]; b) az eljárás megindításának indokait, az Alaptörvényben biztosított jog sérelmének lényegét; c) az Alkotmánybíróság által vizsgálendő jogszabályi rendelkezést [az Art. 20. § (5) bekezdés b) pontja „az adózóban közvetlenül vagy közvetett módon ötven százalékot meghaladó szavazati joggal nem rendelkező és” szövegrészét]; d) az Alaptörvény sérülni vélt rendelkezéseit [XII. cikk (1) bekezdés, XXIV. cikk (1) bekezdés, XXVIII. cikk (1) és (7) bekezdések]; e) indokolást arra nézve, hogy a sérelmezett jogszabályi rendelkezés miért ellentétes az Alaptörvény megjelölt rendelkezésével; valamint f) kifejezett kérelmet arra, hogy az Alkotmánybíróság semmisítse meg a jogszabályi rendelkezést.
- [23] 5. Az Abtv. 29. §-a szerint az Alkotmánybíróság az alkotmányjogi panaszt a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenesség, vagy alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdés esetén fogadja be. A jelen ügyben az indítványozó jogszabályi rendelkezés alaptörvény-ellenességét állította, ezért nem lehetett vizsgálni a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenesség kételyét. Alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdés fennállását mérlegelve az Alkotmánybíróság az alábbi megállapításokat teszi.
- [24] Az indítványozó az Alaptörvény XII. cikk (1) bekezdésében garantált vállalkozáshoz való jog sérelmét amiatt állította, mert véleménye szerint rá az Art. támadott szabálya alapján objektív szankciót alkalmaztak, érdemi kimentési lehetőség biztosítása nélkül. Kifogásolta, hogy a támadott szabályozás alapján őt, mint az akadályhordozó társaságban 50%-nál nagyobb szavazati joggal rendelkező tagot úgy rendeli adóregisztrációs akadályllyal sújtani, hogy nem teszi vizsgálat tárgyává a felróhatóságot; vagyis az 50%-nál nagyobb szavazati joggal rendelkezők esetében az Art. annak a „megdönthetetlen vélelmét” állítja fel, hogy őket felelősség terheli az akadályhordozó társaság adószámának törléséért.
- [25] 6. Az Alkotmánybíróság figyelembe vette, hogy a vállalkozáshoz való jog kapcsán részletesen kimunkált és következetesen alkalmazott gyakorlata van. Ennek a lényege a következőképpen foglalható össze: „a vállalkozáshoz való jog alapjog, amely azt jelenti, hogy bárkinek az Alaptörvényben biztosított joga a vállalkozás, azaz üzleti tevékenység kifejtése. A vállalkozás joga azonban egy bizonyos, a vállalkozások számára az állam által teremtett közgazdasági feltételrendszerbe való belépés lehetőségének biztosítását, másként megfogalmazva a vállalkozóvá válás lehetőségének – esetenként szakmai szempontok által motivált feltételekhez kötött, korlátozott – biztosítását jelenti. A vállalkozás joga nem abszolutizálható, és nem korlátozhatatlan: senkinek sincs alanyi joga egy meghatározott foglalkozással kapcsolatos vállalkozás, sem pedig ennek adott vállalkozási jogi formában való gyakorlásához. A vállalkozás joga annyit jelent – de annyit alkotmányos követelményként feltétlenül –, hogy az állam ne akadályozza meg, ne tegye lehetetlenné a vállalkozóvá válást {54/1993. (X. 13.) AB határozat, ABH 1993, 340, 341–342; megerősítette a 32/2012. (VII. 4.) AB határozat, Indokolás [155]}. Az Alkotmánybíróság a vállalkozáshoz való alapjog alkotmányos tartalmának a meghatározása során arra is rámutatott, hogy »[a] vállalkozáshoz való jognak nem tulajdonítható olyan jelentés, amely szerint a már működő vállalkozásokra vonatkozó jogi környezet módosíthatatlan lenne« {282/B/2007. AB határozat, ABH 2007, 2168; megerősítette a 32/2012. (VII. 4.) AB határozat, Indokolás [161]}. Az Alkotmánybíróság gyakorlatában a foglalkozáshoz, vállalkozáshoz való alapjog a szabadságjogokhoz hasonló védelemben részesül az állami beavatkozások és korlátozások ellen. Ezen korlátozások alkotmányossága ugyanakkor más-más mérce alapján minősítendő aszerint, hogy a foglalkozás gyakorlását vagy annak szabad megválasztását korlátozza-e az állam, s az utóbbin belül is eltérő a megítélés az adott foglalkozásba kerülés szubjektív, illetve az objektív korlátokhoz kötésének megfelelően. A foglalkozáshoz, vállalkozáshoz való jogot az veszélyezteti a legsúlyosabban, ha

az ember az illető tevékenységtől el van zárva, azt nem választhatja. A szubjektív feltételek előírása is a választási szabadság korlátozása. Ezek teljesítése azonban elvileg mindenkinek nyitva áll (ha nem, akkor a korlát objektív). Ezért a jogalkotó mozgástere némileg nagyobb, mint az objektív korlátozásnál. Végül a foglalkozás gyakorlásának korlátai jórészt szakmailag és célszerűségi szempontokból indokoltak, alapjogi problémát csak határesetekben okoznak {21/1994. (IV. 16.) AB határozat, ABH 1994, 117, 121; megerősítette a 3134/2013. (VII. 2.) AB határozat, Indokolás [13]} {3194/2014. (VII. 15.) AB határozat, Indokolás [28]; 3/2020. (I. 3.) AB határozat, Indokolás [35]}.

- [26] Az Alkotmánybíróság a 3169/2022. (IV. 12.) végzésben arra is rámutatott, hogy „az adószám megállapításának akadályai az adóregisztrációs eljárásban a cégbejegyzésre kötelezett adózó adószámának megállapítására vonatkoznak. Nem érintik tehát azokat a vállalkozási jogi formákat, amelyeket nem kötelező bejegyezni a cégnyilvántartásba” (Indokolás [21]).
- [27] Az indítványozó által is felhívott Abh. a cégnyilvánosságról, a bírósági cégeljárásról és a végelszámolásról szóló 2006. évi V. törvény (a továbbiakban: Ctv.) korábban hatályos 9/C. §-ának alkotmányosságát vizsgálta, amely alapján kénysztörlési eljárás esetén – néhány kivétellel – olyan vezető tisztségviselőt is eltiltani rendelt a törvény, aki a kénysztörlési eljárás megindítását megelőző évben volt a cégben vezető tisztségviselő, de a kénysztörlési eljárás megindításának időpontjában már nem töltött be ilyen tisztséget. Ezt a szabályozást az Alkotmánybíróság alaptörvény-ellenesnek találta és megsemmisítette. Ezen AB határozatban az Alkotmánybíróság egyebek mellett megállapította, hogy „a vállalkozáshoz való jog [...] a közérdek, az üzleti életbe vetett bizalom és a hitelezők védelme mint egységes célra tekintettel korlátozható. [...] A cégjogi eltiltással fenyegetett vezető tisztségviselők két csoportja között alapvetően az a különbség, hogy míg a kénysztörlési eljárás megindításának időpontjában vezető tisztséget betöltő személy aktuálisan vezeti a céget, addig a volt vezető tisztségviselő esetében a cég ügyvitelében való részvétel a kénysztörlési eljárás megindítását megelőző valamely időpontban megszűnt. Így a cég ügyvitelében való részvétel szempontjából lényeges eltérés áll fenn a két személyi kör között. [...] [A]z eltiltás célja alapján, vagyis a közérdek és a gazdasági életbe vetett bizalom védelme érdekében azon vezető tisztségviselők eltiltása tekinthető a célhoz mérten arányos korlátozásnak, akiknek a tevékenysége felveti az eltiltás mögötti alkotmányos cél sérelmét. Az eltiltás alkotmányos céljára figyelemmel indokolt, hogy e szankciót csak olyan személyekkel szemben alkalmazzák, akik a kénysztörlésre vezető törvényességi felügyeleti eljárásra magatartásukkal vagy mulasztásukkal okot adtak, valamint eljárásuk, magatartásuk vagy mulasztásuk és a törvénytörtő állapot közötti megállapítható az okozati összefüggés” (Indokolás [79], [83], [86]).
- [28] Az Alkotmánybíróság rámutat, hogy az Abh.-val elbírált ügy és a jelen ügy között lényeges eltérést jelent nemcsak az, hogy az Abh.-ban cégjogi eltiltást vizsgált az Alkotmánybíróság, a jelen esetben pedig egy TARDI igazolás kiállítása iránti kérelem kapcsán előterjesztett kimentési kérelem elutasítását; de az is, hogy az Abh.-ban olyan vezető tisztségviselők vonatkozásában ítélte alaptörvény-ellenesnek az Alkotmánybíróság a Ctv. támadott szabályát, akik a kénysztörlési eljárás megindulásakor már nem voltak a cég vezetői, a cég működésére ráhatásuk nem volt, míg a jelen ügy indítványozója az akadályhordozó társaságnak az adószám törlésekor egyszemélyes tagja, 100%-os szavazati joggal rendelkező kizárólagos tulajdonosa volt. A Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény (a továbbiakban: Ptk.) a jogi személyek szervezetére és képviselőire vonatkozó szabályok között, a 3:21. § (3) bekezdésében kimondja, hogy: „A jogi személy létrejöttét követően a vezető tisztségviselőket a jogi személy tagjai, tagság nélküli jogi személyek esetén a jogi személy alapítói választják meg, nevezik ki vagy hívják vissza.” A Ptk. 3:25. § (2) bekezdése szerint: „A jogi személy tagjai, tagság nélküli jogi személy esetén a jogi személy alapítói a vezető tisztségviselőt bármikor, indokolás nélkül visszahívhatják.” A gazdasági társaságok közös szabályai között pedig a Ptk. 3:112. § (3) bekezdése azt is rögzíti, hogy: „Egyszemélyes gazdasági társaságnál az egyedüli tag az ügyvezetésnek utasítást adhat, amelyet a vezető tisztségviselő köteles végrehajtani.”
- [29] Ezekből a szabályokból is kitűnik, hogy az indítványozónak, mint az akadályhordozó társaság – adószám törlésekor is – 100%-os üzletrészt tulajdonló egyedüli tagjának széles jogi eszköztár állt a rendelkezésre a vezető tisztségviselő (aki a Budapest Környéki Törvényszék ítélete szerint egyben az indítványozó házastársa is) tevékenységének ellenőrzésére, számonkérésére és szankcionálására; ezért felelőssége nem összehasonlítható – és emiatt nem is veti fel az Abh.-ban vizsgált alkotmányossági problémát – azon Abh.-ban említett vezető tisztségviselők helyzetével, akik a kénysztörlési eljárás megindításakor már nem töltötték be ezt a tisztséget, és a cég ügyvitelében nem vettek részt. Az Alkotmánybíróság továbbá emlékeztet arra, hogy a 3111/2015. (VI. 23.) AB határozatban úgy foglalt állást, miszerint: „Habár adóköteles tevékenységet általában csak adószámmal

rendelkező adózó folytathat, a bejelentkezési és bejelentési kötelezettségét teljesítő adózó vállalkozáshoz való joga ezzel nem szenved aránytalan korlátozást [ezt állapította meg az adószám törléséről szóló hasonló szabályt vizsgáló 26/2004. (VII. 7.) AB határozat, ABH 2004, 398, 424]. A határozat értelmében az adózó érdekkörébe tartozik az, hogy adószámmal rendelkezék; az adószámmal rendelkezés valamely vállalkozás megkezdése feltételrendszere egyik elemének tekinthető” (Indokolás [32]). Mindezekre tekintettel az alkotmányjogi panasz az Alaptörvény XII. cikk (1) bekezdésével kapcsolatban nem vet fel új alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdést.

- [30] 7. Az indítványozó az Alaptörvény XXIV. cikk (1) bekezdése szerinti tisztességes hatósági eljáráshoz való jog, a XXVIII. cikk (1) bekezdése szerinti tisztességes bírósági eljáráshoz való jog, valamint a XXVIII. cikk (7) bekezdése szerinti jogorvoslathoz való jog sérelmére is hivatkozott. Érvelése szerint e jogai amiatt sérültek, mert az adószám törlésére irányuló eljárásban nem vett részt, ennek ellenére – az akadályhordozó társaság 100%-os üzletrészét tulajdonló tagjaként – őt is sújtotta az adóregisztrációs akadály. Előadta továbbá, hogy az Air. biztosítja az elsőfokú adóhatósági döntéssel szembeni fellebbezést, és a közigazgatási per indításának a lehetőségét, de az Art. támadott szabálya a kimentési kérelem esetében ezt formálissá teszi az 50%-ot meghaladó szavazati joggal rendelkező tagok esetében.
- [31] Ezen indítványi elem kapcsán az Alkotmánybíróság rámutat, hogy az indítványozó az Abtv. 26. § (1) bekezdése szerinti alkotmányjogi panaszt nyújtott be az Art. 20. § (5) bekezdés *b)* pontjának támadott szövegrésze ellen; a kifogásait tehát egy jogszabályi rendelkezéssel összefüggésben fogalmazta meg, és nem támadta sem a Budapest Környéki Törvényszék ítéletét, amelyben a bíróság helytállónak találta az indítványozó kimentési kérelmének elutasítását, sem pedig azt az adóhatósági döntést, amellyel 2016-ban az akadályhordozó társaság adószámát törölték. A támadott jogszabályi rendelkezés annak az egyik esetét definiálja, amikor az adóhatóság adóregisztrációs eljárásban, kimentési kérelem alapján eljárva az adószám megállapításának megtagadása tárgyában hozott határozatát visszavonja, és az adózó részére mégis megállapít adószámot. Ebből következően az alkotmányjogi panaszban támadott rendelkezés nem áll alkotmányjogilag értékelhető összefüggésben azzal, hogy az indítványozónak az akadályhordozó társaság adószámának törlését eredményező eljárásban volt-e lehetősége részt venni, illetve hogy arról mikor értesült.
- [32] Az indítványozó az Art. támadott szabálya vonatkozásában ugyanazon okból hivatkozott az Alaptörvény XXIV. cikk (1) bekezdése, XXVIII. cikk (1) bekezdése és XXVIII. cikk (7) bekezdése sérelmére: azt kifogásolta, hogy az adóhatóság úgy sújtotta őt az adóregisztrációs akadállyal, hogy nem volt lehetősége a felelősségét kimenteni, és ezért a fellebbezési és a határozat-megtámadási joga is kiüresedett. Amint arra az Alkotmánybíróság az előző pontban rámutatott, nem vet fel alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdést az, hogy az Art. az akadályhordozó társaságban 50%-ot meghaladó szavazati joggal rendelkező tagot is felelőssé teszi – a vezető tisztségviselővel együtt – az adóregisztrációs akadály bekövetkezéséért. Ugyanezen okból nem vet fel az Art. támadott szabálya alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdést az indítványozó eljárási alapjogai vonatkozásában sem. A TADRI igazolás kiállítására irányuló kérelemre, valamint a kimentési kérelemre indult hatósági eljárásban az adóhatóságnak volt lehetősége megvizsgálni, hogy az adóregisztrációs akadály alkalmazásának feltételei fennállnak-e [így pl. azt, hogy az adózó adószámát az adóhatóság az Art. 19. § (2) bekezdés *a)* pont *ac)* alpontja szerinti okból a megelőző öt éven belül törölte-e, valamint hogy az adózó az akadályhordozó társaságban valóban rendelkezett-e közvetlen vagy közvetett módon 50%-ot meghaladó szavazati joggal]; majd a fellebbezésre eljáró másodfokú hatóságnak, és a kereset alapján eljáró bíróságnak lehetősége volt érdemben azt felülvizsgálni és arról döntenie, hogy e feltételek fennállását a konkrét ügyben helyesen állapították-e meg.
- [33] Az Alkotmánybíróság számos korábbi határozata vizsgálta már a tisztességes hatósági eljáráshoz, a tisztességes bírósági eljáráshoz és a jogorvoslathoz való jog tartalmát és részjogosítványait.
- [34] Az Alaptörvény XXIV. cikk (1) bekezdésében szereplő tisztességes hatósági eljáráshoz való jog kapcsán az Alkotmánybíróság kiemelte, hogy: „Jogállami keretek között a »tisztességes« karakter minden közhatalom erejével felruházott eljárással szemben követelmény. Ezért a sajátosságok figyelembe vétele mellett, de a hatósági eljárásban is meg kell jelennie a *fair* eljárás követelményeinek, amely követelményeket az alapjogi jogalanyisággal rendelkező ügyfeleknek alanyi jogként, végső fokon alapjogként ki kell tudni kényszeríteni. E jogok érvényesíthetősége a hatóság működésének korlátja, jogszerű eljárásának pedig mércéje. A fentiek szerinti jogállami követelményrendszernek a megnyilvánulása az, hogy az Alaptörvény XXIV. cikke önálló, az ügyintézés alapjogaként ismeri el a *fair* hatósági eljáráshoz való jogot. Az alapjogi jogvédelem kiterjed a hatóságok részrehajlás nélküli, tisztességes módon és észszerű határidőn belüli ügyintézésére, a hatósági aktusok törvényben megha-

tározott indokolására [XXIV. cikk (1) bekezdés], valamint a közigazgatási jogkörben okozott kár megtérítésére [XXIV. cikk (2) bekezdés]. [...] Szükséges emlékeztetni a hatósági eljárások sajátos jellemzőjére is. Az Alkotmánybíróság az Alaptörvény hatálya alatt is fenntartotta azon megállapítását, miszerint »a hatósági eljárások a közhatalom birtokában lévő állami szerv által folytatott, célhoz kötött, vizsgálati jellegű eljárások« {165/2011. (XII. 20.) AB határozat, ABH 2011, 478, 520; idézi: 3342/2012. (XI. 19.) AB határozat, Indokolás [13]}. Az idézett döntésben a testület a hivatalbóli eljárás sajátosságaival jellemezte a hatósági eljárást és a jogszabályokban megnyilvánuló közérdek közhatalom útján történő érvényesítését. [...] A közigazgatási szerv dönti el, hogy melyek a döntés meghozatalához szükséges, és melyek az irreleváns tényállási elemek. Jogállami körülmények között ugyanakkor a jogalkotó a közigazgatási hatósági eljárások esetében nem írhat elő a *fair* eljáráshoz való joggal ellentétes, az ügyfél és más érintett személy érdekeit teljes mértékben figyelmen kívül hagyó eljárási rendet [165/2011. (XII. 20.) AB határozat, ABH 2011, 478, 520]. A közigazgatási szerv a jogalkalmazás során, a konkrét eljárásaiban sem hagyhatja figyelmen kívül az ügyfél jogait, egyidejűleg kell teljesítenie közérdekvédelmi és szubjektív jogvédelmi funkcióját. [...] Ellentétben a XXVIII. cikk (1) bekezdésének a tartalmával, a testület rendszerszintű, és a XXVIII. cikk (1) bekezdésének tartalmát meghatározó, abszolút jogot eleddig gyakorlatában nem azonosított a tisztességes ügyintézéshez való alapjog kapcsán. Ugyanakkor megállapította számos olyan, az alapjog tartalmához tartozó részjogosítvány – korábban törvényben garantált jog – alapjogi jellegét, amelyek az ügyfelet helyezik középpontba, és amelyek érvényesítése, a vizsgálati típusú hatósági eljárás alaki és anyagi hatékonyságát (gyorsaságát, szakszerűségét, törvényességét), összességében jognak alárendeltségét hivatottak szolgálni. [...] A tisztességes hatósági eljárás követelménye egyetlen hatósági eljárásban sem sérülhet, jöllehet az Alaptörvény XXIV. cikk (1) bekezdéséből fakadó követelményrendszer eltérő lehet az egyes szakigazgatási eljárásokban, azok sajátosságaira tekintettel. Az Alaptörvényből levezethető követelményeknek tehát figyelemmel kell lenniük az egyes szakigazgatási eljárások speciális vonásaira” {3223/2018. (VII. 2.) AB határozat, Indokolás [28]–[32], [34]}.

- [35] Az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésében biztosított tisztességes bírósági eljáráshoz való jogról az Alkotmánybíróság kimondta, hogy: „A tisztességes eljárás (*fair trial*) olyan minőség, amelyet az eljárás egészének és körülményeinek a figyelembevételével lehet csupán megítélni. Ezért egyes részletek hiánya ellenére éppúgy, mint az összes részletszabály betartása dacára lehet az eljárás méltánytalan vagy igazságtalan, avagy nem tisztességes {6/1998. (III. 11.) AB határozat, ABH 1998, 91, 95; 7/2013. (III. 1.) AB határozat, Indokolás [24]}. Az Alkotmánybíróság korábbi gyakorlata szerint egy eljárás tisztességességét mindig esetről estre lehet csak megítélni, a konkrét ügy körülményeinek figyelembe vételével. Erre tekintettel az Alkotmánybíróság döntéseiben esetről estre határozta meg a tisztességes eljárás által megkövetelt konkrét ismérveket [14/2002. (III. 20.) AB határozat, ABH 2002, 101, 108.; 15/2002. (III. 29.) AB határozat, ABH 2002, 116, 118–120.]. Ettől függetlenül ugyanakkor nevesíteni lehet számos olyan követelményt, amelyeknek egy eljárásnak meg kell felelnie ahhoz, hogy tisztességesnek minősüljön {3025/2016. (II. 23.) AB határozat, Indokolás [19]}. Polgári peres eljárásban így a tisztességes bírósági tárgyalás követelményének része a bírósághoz fordulás joga {3215/2014. (IX. 22.) AB határozat, Indokolás [11]–[13]}, a tárgyalás igazságosságának biztosítása {36/2014. (XII. 18.) AB határozat, Indokolás [66]}, a tárgyalás nyilvánossága és a bírósági döntés nyilvános kihirdetése {22/2014. (VII. 15.) AB határozat, Indokolás [49]}, a törvény által létrehozott bíróság {36/2013. (XII. 5.) AB határozat, Indokolás [32]–[34]} független és pártatlan eljárása {21/2014. (VII. 15.) AB határozat, Indokolás [58]}, illetve a perek észszerű időn belül való befejezése {2/2017. (XII. 5.) AB határozat, Indokolás [51]–[52]} és az indokolt bírói döntéshez való jog {7/2013. (III. 1.) AB határozat, Indokolás [34]}. Az Alkotmánybíróság értelmezése szerint polgári perekben is része a tisztességes eljárásnak, hogy az eljárásban biztosítva legyen a fegyverek egyenlősége {15/2002. (III. 29.) AB határozat, ABH 116, 118.; 22/2014. (VII. 15.) AB határozat, Indokolás [49]}” {3003/2019. (I. 7.) AB határozat, Indokolásának [25]–[27]}.
- [36] A jogorvoslathoz való jog [Alaptörvény XXVIII. cikk (7) bekezdés] lényegi tartalma pedig az Alkotmánybíróság következetes gyakorlata szerint az érdemi határozatok tekintetében a más szervhez, vagy ugyanazon szervezeten belüli magasabb fórumhoz fordulás lehetősége {lásd: 5/1992. (I. 30.) AB határozat, ABH 1992, 27, 31; megerősítette: 14/2015. (V. 13.) AB határozat, Indokolás [29]}. A jogorvoslati jog nyújtotta jogvédelem hatékonyságához pedig az szükséges, hogy ténylegesen érvényesüljön és képes legyen a döntés által okozott sérelem orvoslására {22/2013. (VII. 19.) AB határozat, Indokolás [26]}. Minden jogorvoslat lényegi eleme a „jogorvoslás” lehetősége, vagyis hogy a jogorvoslat fogalmilag és szubsztanciálisan tartalmazza a jogsérelem orvosolhatóságát {23/1998. (VI. 9.) AB határozat ABH 1998, 182, 186, megerősítette: 3064/2014. (III. 26.) AB határozat, Indokolás [15] és 14/2015. (V. 13.) AB határozat, Indokolás [29]}.

- [37] Ezeknek az említett részjogosítványoknak a sérelmére azonban az indítványozó nem hivatkozott, és – a fent írtak szerint – az Abtv. 27. § (1) bekezdése szerinti alkotmányjogi panaszt nem is nyújtott be, az eljárást lezáró bírói döntést nem kifogásolta.
- [38] 8. Mindezekre tekintettel az Alkotmánybíróság – az Abtv. 47. § (1) bekezdése és az 56. § (2)–(3) bekezdései, valamint az Alkotmánybíróság Ügyrendjének 5. § (1)–(2) bekezdései alapján eljárva – az alkotmányjogi panaszt, figyelemmel az Abtv. 26. § (1) bekezdésében, 52. § (1b) bekezdés *b*) pontjában, valamint 29. §-ában foglaltakra, az Alkotmánybíróság Ügyrendjének 30. § (2) bekezdés *a*) és *h*) pontja alapján visszautasította.

Budapest, 2022. szeptember 27.

Dr. Salamon László s. k.
tanácsvezető alkotmánybíró

Dr. Dienes-Oehm Egon s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Hörcherné dr. Marosi Ildikó s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Schanda Balázs s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Szalay Péter s. k.,
előadó alkotmánybíró

Alkotmánybírósági ügyszám: IV/3694/2021.

